

Ο ΥΙΟΣ ΤΟΥ ΜΟΝΤΕΧΡΗΣΤΟΥ

(Συνέχεια του «Κόμητος Μοντεχρήστου»)

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)
 'Ο Μοντεχρήστος, θρῆνος, μεγαλοπρεπής, με τὰ πλούσια μαλλιά του ανεμισμένα ἀπ' τὴ θαλασσινὴ αὔρα, εἶχε προσηλωθεῖ τάρτα τὸ βλέμμα του σ' ἕνα θραυγίδες νησί, τὸ ὁποῖο ἀρχίζει νὰ ξεκαθαρίζη στὸ θάθος τοῦ ὀρίζοντος. Στήριγμένη στὸ ἴπρᾶτό του, ζαρωμένη χαιδευτικά καὶ μ' ἐμπιστοσύνη πλάι του, ἡ νεαρὴ γυναῖκα, τὸν κτύπαζε ἐξακολουθητικά με λατρεία. «Ήταν ὁ ἀγαπημένος της, ὁ οὐζυγὸς της, αὐτὸς ὁ ὄρατος κι' ἐπιθλητικὸς ἄνδρας...»

Καὶ τόσο θερμὰ τὸν ἀγαποῦσε ἡ Χάϊβα, ὥστε τοῦλεγε συχνά: «Προτιμῶ ἀπ' τὸν τίτλο μου ὡς κομητῆς Μοντεχρήστου, τὸν τίτλο τῆς «ἀφωσιωμένης σου σκλάβας»!

Καὶ πραγματικά, τὸ φερνόνταν πάντα σὺν σκλάβᾳ του, σὺν μιᾷ πιστῇ δούλῃ του, ἔτοιμα νὰ θυσιάσῃ καὶ τὴ ζωὴ της καὶ τὴν ψυχὴ της στὸ πρῶτο του γνέμισμα...»

Πιὸ πίσω ἀπ' τὸ ζῆλυτό αὐτὸ ζευγάρι, εἶχε ρθῆ πάλι καὶ στεκόταν τάρτα, ὁ Ἄλλης, Πελώριος καὶ ρωμαλέος ὁ Μαῦρος ἀπὸς τῆς Ἀφρικανικῆς Νουβας, ἦταν τὸ δραστέρτερο δεῖγμα τῆς ἐκλεκτῆς τοῦ φύλλης. Ἀτάραχος, με σταυρωμένα τὰ τρία μερὰ μπράτσα του στὸ στήθος του, φαίνονταν σὰν ἀγαλματὰ ἀπὸ μαῦρο μάρμαρο. Μονάχα τὰ μάτια του φαίνονταν σὰν δολοφόντανα, ἀπάνω στὸ ἀλύγιστο αὐτὸ κορμί. Κι' αὐτὰ τὰ μάτια του, ἦσαν προσηλωμένα με θαθεῖα ἀφοσίωση ἀπάνω στὸν κύριό του. Ἀπάνω στὸν κόμητα, ὁ ὁποῖος τὸν εἶχε σώσει ἀλλοτε τὴ ζωὴ, καὶ τὸν ὁποῖο λάτρευε ὅπως καὶ τὶς μυστηριώδεις θεότητες τῆς ἀγρίας πατρίδος του!

Κ' ἡ θαλαμηγὸς ἔτρεχε διαρκῶς ἀπάνω στὰ κύματα, πλησιάζοντας με ταχύτητα τὸ νησί τοῦ «Μοντεχρήστου»...

Κι' ὁ κόμης Μοντεχρήστος ἐντωμεταξὺ, εἶχε θυσιάζῃ πάλι σὲ σκέψεις ὀδυνηρῆς:

Σκεπτόταν:

«Ναι, εἶπα τὴν ἀλήθεια πρῖν, στὴ μικρούλα μου Χάϊβα!... Ἡ συνειδήσι μου εἶνε πραγματικά ταραγμένη... Ἀμφίβολος τρομερὴς ἀναστατώνου τὴν ψυχὴ μου... Ἦσαν ἄραγε δικαίαις ἡ ἐκδικήσεις μου ἐναντίον τῶν ἐνόγων ἐκείνων ὁ ὁποῖοι με κατέστρεψαν;... Μήπως τοὺς τιμώρησα ἄραγε πολὺ πιὸ σκληρὰ, ἀπὸ ὅσο ἀξίζει τὸ ἔγκλημά τους ἀπέναντί μου;... Ναι, εἶνε ἡ ἀλήθεια δι' ὅπως ῥα εἶξ αἰτίας τὸν μαρτύρια, τὰ ὁποῖα καμιά ἀνθρώπινη ὕπαρξις δὲν ὀφείρει νὰ τῆρα!... Ἀθῶος τότε ἐγὼ, καταδικάστηκα ἀπ' τὸ σ' πανυχόρους ἐγθροῦς μου, σὺν νὰ ἦμιον ὁ ποταπώτερος κι' ὁ χαμερπέτερος ἀπ' τοὺς κακούργους!...»

Ἐπιβεῖ ἕναν στεναγμὸ τὸ κόμη κα λωοκτύπησε τὴν λαῶν. Εἶπε γαλήνῃ τὸ πανώρημο πρῶτό του. Καὶ καθυσταχμένος ἀπ' τὸ δι' ἡ ἀγαπημένῃ του ὅδε ὕπαιψιζόταν κὰν τὴν ψυχικὴ του θύελλα, ἐξακολουθῆσε τίς σκέψεις του:

«Ὡ, δέκα χρόνια πέρασαν, ἀπὸ τότε!... Δέκα χρόνια πέρασαν ἀπ' τὴν ἡμέρα ποὺ κατάρθωσα νὰ βραπετεύσω ἀπ' τὸ τρομερὸ φρούριό τοῦ "Ἰφ"!... Δέκα χρόνια πέρασαν ἀπ' τὸν Φεβρουάριό ἐκείνου τὸ 1829, κατὰ τὸν ὁποῖο—βραπέτης ἐγὼ ἀπ' τὸ τρομερὸ φρούριό, ἐξαντλημένος, μισοπεθαμένος—συμμάχουκα ἀπ' τὸν Ζάκ ἀπάνω τὸ πλοῖο τοῦ «Νέα Ἀμαλία»!... Ὅσα ἦμιον πνιγμένος τάρτα, ἄ κάματα θὰ ρουφούσαν ἐμένα τὸν δυστυχὴ βραπέτη τοῦ "Ἰφ, ἀν δὲν προλάβωσαν νὰ με σώσουν ὁ Ζάκ κ' οἱ ναῦτες τῆς «Νέα Ἀμαλία»!... Ὡ, θεέ μου!...»

...Μὰ ἂν πέρασαν δέκα χρόνια, ἀπὸ τότε ποὺ βραπετεύσα ἀπ' τὸ θαλάσσιο ἐκεῖνο φρούριό τοῦ "Ἰφ, πόσα χρόνια εἶχα καθῆσι ἐκεῖ μέσα;... Ὡ, μὰ δολοφόντῃ ζωὴ κολάσεως καὶ μαρτυρουσ!... Μιὰ θασανιστικὴ ζωὴ δεκαεσσάρων δολοκλήρων χρόνων, τὴν πέρασα φυλακισμένος στὸ τρομερὸ ἐκεῖνο κἀτέρω τοῦ φρουρίου τοῦ "Ἰφ"!... Καὶ πόσα ὄλλα θὰ καθῆσι ἀκόμη, ἀν εἶν θρισκίται ὁ εὐλογημένος ἀθάβος Φαρίας γιὰ νὰ μοῦ διευκολύνῃ τὴν βραπετεύσι με τὸν θανάτο τοῦ!...»

Καὶ σκεπτόταν ἀκόμη ὁ ἐπιθλητικὸς αὐτὸς ἄνδρας, τίς τελευταῖες ἐκείνας δραματικὰς στιγμῆς τῆς βραπετεύσεώς του!... Θυμῆθηκε, πόσο ἀγαπῶσε τὴ γλυκαῖα τὸν Μερσεδές τότε, πρὸ εἰκοσσεσσάρων δολοκλήρων χρόνων... Μὰ ἡ ἀντιζῆλια τοῦ ἀντραστοῦ τοῦ Φερνάνδου—τοῦ κατόπι κόμητος Μορσέφ—ἡ

ἀνδρία τοῦ ἀτίμου Καντερούς, ἡ συνοχὴ τοῦ Δαγκκλάρ κ' ἡ φιλοδοξία τοῦ Βιλεφόρ, ὄλα αὐτὰ συντέλεσαν ὥστε νὰ πλεχθῇ μιὰ ἀτίμη σκευωρία ἐναντίον τοῦ Ἐδμόνου Δαντέ!... Ἐναντίον τοῦ ἀγνοῦ ἐκείνου λατρευτοῦ τῆς Μερσεδές, τὴν ὁποῖα ἀγαποῦσε—χωρὶς ἀμοιβαῖτητα αἰσθήματος—κι' ὁ ἀντιζῆλος φερνάνδος...

Καὶ τότε, ὁ δυστυχὴς Δαντέ, ραδιουργημένος καὶ κυνηγημένος ἀπ' ὄλους αὐτοὺς τοὺς ἀτίμους ἐγθροῦς του, καταδικάστηκε σὲ ἰσθμία δεομὰ κἀτέρω καὶ κλειστικὸ στὸ ἀπαῖσιον φρούριό τοῦ "Ἰφ!...»

Δεκατέσσερα χρόνια κολασμένα πέρασε ἐκεῖ μέσα, ὁ Ἐδμόνος Δαντέ. Πολλὲς ἀνεπιτυχῆς ἀπόπειρες βραπετεύσεως εἶχε κάνει, γιὰ νὰ ξεφύγῃ ἀπὸ κεῖ καὶ νὰ τιμωρῇ τὴν ὑπερτάτη ἀδικία ποὺ τὸν ἔκανε. Ὁ σὺνκατόπις τοῦ ἀθάβου Φαρίας—ἐπὶ μυστηριώδους Ἰταλὸς—ὀφές—τοῦ ἀποκάλυψε μέσα τὸ κἀτέρω τὴν ὑπαρξί τοῦ νησιοῦ τοῦ Μοντεχρήστου με τοὺς ἀπείρους θησαυροὺς του. Με τοὺς θησαυροὺς αὐτοὺς ἐκδιήρηκε κατόπι τὸ Μοντεχρήστος τοὺς ἐγθροῦς του.

Ἐξακολουθοῦσε ἀκόμη ὁ κόμης Μοντεχρήστος, νὰ εἶνε θυσιζόμενος στὶς σπαρχτικὲς του αὐτὲς σκέψεις Σκεπτόταν:

«Ναι, δέκα χρόνια πέρασαν, ἀπὸ τότε ποὺ κατάρθωσα νὰ βραπετεύσω!... Καὶ πόσα ἔκανα, θεέ μου, μέσα σ' αὐτὰ τὰ ἐκα χρόνια!... Σύντριψα ὄλους τοὺς ἀτίμους κι' ὄλους τοὺς πλοδοτὸς ἐγθροῦς μου: Ὁ Βιλεφόρ, πέθανε μανιακὸς, τρελλὸς... Ὁ Φερνάνδος Μορσέφ, ἀποκόπησε... Ὁ Καντερούς, δολοφονήθηκε ἀπὸ σπλήτο φίλου του. Ὁ Δαγκκλάρ, χρεωκόπησε καὶ βραπέτευσε στὸ ἔξωτερικὸ κατεστραμμένος!... Ὁ ὄλοι, ὄλοι ὁ ἐγθροῦς μου εἶνε νεκροὶ παιδιά!... Κι' ἐγὼ εἶμαι μονάχα ζωντανός, τάρτα!

Κι' ἀκριβῶς τάρτα, ἀρχίζαν ἡ ὑψεῖς νὰ τὸν δέρονον. Καὶ σκεπτόταν ἀκόμη:

«Ὅταν ὁ ἀληθινὸς ἐκείνος εὐεργέτης μου, ὁ σοφὸς καὶ γηραλέος ἀθάβος Φαρίας, μοῦ ἀποκάλυπτε τὸ μυστικὸ τοῦ κολοσιαίου θησαυροῦ, μοῦ εἶπε: «Φοδομία, μήπως κἀνόντας σὲ πάλμπουτο καὶ πανιχόρου, ἐπισημὸ μὲξ σου ἐνστικτα ἐκδικήσεως ἐναντίον τῶν ἐγθροῦν σου!... Ὡ, εἶχε δίκιο ὁ σοφὸς ἀθάβος!... Ὅλον τὸ ἀμτρο ἐκείνου πλοῦτο, τὸν προωρημιον γιὰ τὴν ἀπελευθέρωσι τῆς ὀδοδουλωμένης πατρίδος τοῦ Φαρίας στοὺς Λατρινιακούς, τῆς Ἰταλίας θηλασθῇ, ὁ Δαντές τὸν μεταχειρίστηκε γιὰ τοὺς ἐκδικητικὸς σκοποὺς του! Δὲν τὸν εἰσέβησε δλον θέβαια, γιὰτὶ ἦταν ἀμέτρητος αὐτὸς ὁ πλοῦτος... Μὰ ἦταν ἐνα χρήσιμῃ ἰερό, προωρημιον γιὰ ἀπελευθερτικὸς σκοποὺς καὶ δὲν ἔτρεπε ὅτε ἕνα λουδοβίκειο νὰ εἰσβουτῇ ἀπὸ τὸν θησαυρὸ ἐκείνου!...»

Κι' ἀκούω τάρτα μέσα, ὁ πρῶν Ἐδμόνος Δαντέ, ὁ κόμης Μοντεχρήστος πειά, μιὰ κραυγὴ νὰ τὸ φωνάζῃ:

«Ἔστο!... Ἀμάτητες κυνηγῶνας μερικὸς ἀθλόους ἐγθροῦς σου, τοὺς ὁποῖους ἔλλωστε ἀναήτησε κ' ἡ ἀνθρώπινη Δικαιοσύνη!... Μὰ τάρτα ποὺ ἐκπληρώθηκε ἡ ταπεινὴ ἐκδικησι σου, ζῆσε τοὺλαχιστον ἀκόμη!... Μὰ ζῆσε, γιὰ τὸ καλὸ τῆς Ἀνθρωπότητος, ζῆσε γιὰ ἰδεῖθαι ἀνώτερα καὶ φιλοτέρα!... Καὶ μεταχειρίσου γιὰ τὴν ἐκπληρωσὴ τους, τὸ κολοσιαῖο αὐτὸ ποῦν τοῦ θησαυροῦ, ποὺ πρῆσιψε τὸν ἕν ἐκδικητικὸς μανίας σου!...»

Κι' ἔτρεψα τάρτα ἀπὸ ἰερὴ ἀνατριχίλα ὁ κόμης, ὅσο γινόνταν μέσα του καὶ πιὸ ἐπιτακτικὴ ἡ κραυγὴ αὐτῆ τῆς συνειδησεῶς του...

«Φίλε μου, ποιοὶ εἶνε οἱ θράχοι ἐκείνοι οἱ σκεπτινοὶ, στοὺς ὁποῖους πλησιάζουμε; ῥώτησε ἐφανικά ἡ γλυκαῖα φωνὴ τῆς Χάϊβας, διακόπτοντας τοὺς ρεμωσμοὺς του.

«Ὁ κόμης σῆκωσε ἀπότομα τὸ κεφάλι του. Ἐκεῖ κάτω, σὲ ἀπόστασι μιᾶς τετρακοσίου μέτρων, ὤψωνταν σκεπτικὴ ἀπάνω ἀπὸ τοὺς ἀσπρους ἀφροῦς τῶν κυμάτων, ἡ νῆσος «Μοντεχρήστος». Κι' ἐκεῖ, στήν κορυφὴ τῶν ἀποκρῆμων θράχων τῆς, φάνηκε σὺν ὀπτασία στὸν κόμητα μιὰ φατεινὴ ἀναλαμπή, ἡ ὁποῖα σιγαλινὰ μεταμορφωνόταν στὶς ἐξῆς ἀκτινοβόλεις φράσεις:

«Δικαιοσύνη γιὰ ὄλους, κόμη!... Ἐπιείκεια σὲ ὄλους, κόμη! Ἐπιείκεια καὶ στοὺς ἀγαθούς, μὰ καὶ στοὺς ἀγαθούς ἀκόμη!... Ἐἶνε ἀδύναμος ὁ Ἀνθρώπος!... Βαδίζει ἐνστικτα πρὸς τὸ κα-

λό, παλεύει άγρια προς τὰ πάθη, μα εκείνα τόν νικούν συχνά, και τόν σπρώχνουν στο κακό!... Βοήθησε τούς δυστυχείς αυτούς, κόμη!... Χάρισε στην 'Ανθρωπότητα τη φριχτή του πείρα τις άπειρες γνώσεις σου, τόν άμέτρητο πλούτο σου!... Της τὰ δ' φείλεσαι όλα αυτά, γιατί ένας άνωτερος άνθρωπος σου τὰ χάρισε κι' εμένα: Σου τὰ χάρισε ένας άπαράμειλλος άνθρωπιστής, σου τὰ χάρισε ο Ιερός δέβθας Φαρία!...

Κι' άμέσως ο κόμης Μοντεχρήτος, άνατριχιασμένος από άνεκφραστή συγκίνηση, σηκωσε τ' όδρι του χέρι έπίσημα κι' έπρε σαν να άποκρινόταν στην μυστηριώδη εκείνη ύπόδειξι του Θεού:

—Τό όρκίζομαι, ότι θά συμμορφωθώ!

Γύρισε ύστερα και κύτταξε τρυφερά τη Χάιδω. Την έβλε έκπληκτη, για τὰ άνεξήγητα λόγια του και για τὸ άνεξήγητο κίνημα του. Χαμογέλασε τότε προστατευτικά, φίλησε τὸ καθάριο μέτωπό της και μουρμούρισε:

—Μέ ρώτησε πρίν, μικρούλα μου, ποιό είναι ο σκοτεινός αυτός θράσος... Λοιπόν, αυτόι οί θράσοι είναι τὸ νησί «Μοντεχρήτους»!... 'Απ' τὸν θράσος αυτούς—πρίν από δέκα χρόνια—έξέκρινσα μιά ήμέρα έχοντας στην ψυχή μου την 'Εκδικησι, τὸ Λίσιος, τὸ Λίσοσι!... Τώρα όμως, κ' ύστερα από λίγες ώρες πού θά ξαναφύγω από κει, θάξω και στην ψυχή μου την 'Αγαθότητα, την 'Ανεξιγκασία και τη Συγγνώμη!...

Σταμάτησε εξαφινά και γύρισε πίσω τὸ κεφάλι του. Μιά φωνή, ή φωνή τὸ Μπερτούτσι, τόν είχε διακόψει, ρωτώντας τον με σεβασμό:

—Αύθεντα μου, φτάσαμε στη νησο σας!... Έχετε τίποτα διαταγές να μου δώσετε, σχετικά με την άποψία σας στην ξηρά;

—Όχι, Μπερτούτσι! άποκρίθηκε ο κόμης. Μονάχα, πήγαινε να βοηθήσης τόν 'Αλή, να εκτελέση τις παραγγελίες πού τὸ έχω δώσει από πρίν!

Η θαλαμηγός είχε μπη πεία στο μικρό λιμάνι τὸ νησιού κι' έρχινε την άγκυρά της. Στριζόντας στο μπράσο του τη Χάιδω ο κόμης, κατέβηκε τότε απ' τη γέφυρα στο κατάστραμα. Οί ναύτες τὸ πληρώματος ύποκλινόντουσαν θαθειά στο πέρασμα τὸ ζευγαριό και τὸ κίταξαν με βλέμματα θαθειάς άφοσίωσης.

—Πόσο μάς αγαπούν, οί καλοί αυτόι άνθρωποι! μουρμούρισε τότε ή κόμηση στο σύζυγό της. Και πόσο σε θαυμάζουν και σου είνε άφοσιωμένοι, αγαπημένο μου!

Ο Μοντεχρήτος έσφίξε τὸ χέρι της λατρευτής του τρυφερά και της ψιθύρισε με δλοφάνερη μεγαχολία:

—Ναι, με θαυμάζουν αυτοί οί άνθρωποι!...

'Αστραπιαία οί ναύτες κατέβασαν στη θάλασσα την πολυτελή θάρκα της θαλαμηγού. Μιά σκάλα έπίσης τοποθετήθηκε στο πλευρό τὸ πλοιο κι' ο Μοντεχρήτος κατέβηκε προφλακτικά στὸ θάρκα, κρατώντας στην άγκαλιά του τη Χάιδω, ή θπειά κήσισε πάνω στὸν τόμημα τὸ καθίσματος. Ύστερα, καθίζοντας κι' αυτός πλάι της, πήρε στα χέρια του τὸ τιμόνι.

Ο Μπερτούτσι κι' ο 'Αλής τοποθετήθηκαν στην πλώρη της θάρκας, ο κόμης έδωσε τὸ στίγιο της αναχώρησης κι' οί ξένη ναύτες της άρχισαν να κοπιλάζουν νερό προς την άκτη.

—Έφτασαν, σέ λίγα λεπτά της ώρας. Ο Μοντεχρήτος, σηκώνοντας πάλι στα μπράτσια του τη Χάιδω, πήδησε πρώτος στην ξηρά, ενώ ο Μπερτούτσι κι' ο 'Αλής τόν άκολούθησαν εὐθὺς άμέσως.

—Έσείξτε, γυρίστε πάλι στο πλοίο! διατάξε τότε ο κόμης τους ναύτες.

Κυττάζοντας ύστερα ψηλά προς τὸν ούρανό, πρόσθεσε: —Ο ήλιος δείχνει, πώς είναι μόλις δέκα ή άρα!... Ύστερα από δυό ώρες, και κατά τὸ μεσημέρι ακριβώς, γυρίστε πάλι να με πάρετε!

Οί ναύτες χαϊρέθησαν με σεβασμό, άρπαξαν πάλι τὰ κουτιά τους κι' ή θάρκα γύρισε με ταχύτητα προς τη θαλαμηγού. Ο Μπερτούτσι κι' ο 'Αλής είχαν ήδη προπορευτεί προς τὸ έσωτερικό τὸ νησιό, για να φτάσουν πρώτοι στο μυστηριώδες σπήλαιο και να προετοιμάσουν τ' απαραίτητα για την άφιξι τὸ κυριό των.

Ο κόμης κι' ή Χάιδω βάδιζαν τώρα κι' αυτοί προς την κατεύθυνσι τὸ σπηλαίου. Μιά λάμψη ξωτική φώτιζε τὸ πρόσωπο τὸ

Μοντεχρήτου. Νιώθοντας να πατά πάλι τὸ χῶμα τὸ νησιό' αὐτό, τὸ όποιο ήταν κτήμα του μαζί με τούς θησαυρούς του, άνακατούσε καινούργια δόναμι ο κόμης. Έμοιαζε σαν τόν 'Έλληνα γ'αυτα 'Ανταίο, ο όποιος ένοιωσε δεκαπλασιασμένη τη δόναμι του όσες φορές πατούσε τὸ πόδι του στη γη.

Προπορευόταν ο κόμης στο στενό μονοπάτι και τραβούσε άλάθαστα προς τὸ μυστηριώδες σπήλαιο τὸ νησιό. Η Χάιδω, περίεργη σαν γυναίκα πού ήταν, τόν άκολουθούσε με θιαστική λαχάρτα. Τὰ τρυφερά της πόδια βεν μολωτισίνουσαν, γιατί έπίτηδες είχε διαλέξει ο κόμης τὸ μακρυνό, αλλά πιό όμαλό αυτό μονοπάτι, προς χάριν της!...

Ένοιωσε θαθειά συγκίνηση στην ψυχή της, ή νεαρή 'Ελληνίδα. Όχι τόσο, θέβαια, για τὸ ξωτικό περιβάλλον, στο όποιο θά έρισκόταν σέ λίγο, όσο γιατί έπρόκειτο να εισόδη στην ψυχή τὸ κόμητος, μαθαίνοντας απ' τὸ θβιο του τὸ σόμα — τὸ τριμυμένο παρελθόν της ζωής του!...

Έφτασαν τὸ ύπόγειο σπήλαιο, ή είσοδος τὸ όποίου ήταν αδύνατο ν' ανακαλυφθῆ από μάτι άδιακρίτου. Κυκλωμένη από σκοτεινούς κι' άποκρήμινους θράσους ή είσοδος αυτή τὸ ύπόγειο σπήλαιο, ήταν δόλτελα άόρατη από παντού. Οσο θιχότανε και νάμεινε κανένας άπάνω στους θράσους τὸ φάκελο νησιό, δεν θά μπορούσε ποτέ να την ανακαλύψει... Άλλά και να την ανακάλυπτε άκόμη, δεν θά μπορούσε ποτέ να φαντασθῆ, ότι τὸ πηγίδι αυτό, τὸ σκαμμένο άνάμεσα στους θράσους — σαν κρατήρας ήφαιστείου — μπορούσε ποτέ να όδηγή

σε ύπόγεια σπήλαια: Σέ σπήλαια, μάλιστα, τὰ όποια ήταν επιπλωμένα με άνατολίτικη πολυτελεία, και τὰ όποια έκλειναν μέσα τους άμυθητους θησαυρούς χρυσών νομισμάτων, κοσμημάτων και πολυτιμοτάτων λίθων!

Από μιά σκάλα, προετοιμασμένη ήδη απ' τούς προπορευθέντας Μπερτούτσι και 'Αλή, μπήκαν στο σπήλαιο ο κόμης κι' ή Χάιδω. Λυχνίες πολλές, άναμμένες απ' τούς πιστούς αυτούς ύπηρετές, φώτιζαν την ιδιαιτέρη ύπόγειο αίθουσα τὸ κόμητος και θαλασμικά άρώματα έκαίγαν στη φωτιά κι' ευώδιζαν τόν άέρα.

Τάπητες παντού, στρωμένοι στο έδαφος κι' άπλωμένοι στους τοίχους της αίθουσής αυτής, την παρουσίαζαν σαν μιά μαγευτική έρωτική φωλιά Παραδείσου. Τὰ δέ πολυτελέστατα έπιπλα κι' οί κρουστάλλιοι θενετικοί καθρέφτες—οί όποιοι άτανανκλούσαν τὸ φώς τάν λυχνιών κι' άστραποβολούσαν — συμπληρώναν την ξωτική φαντασμαγορία τὸ περιβάλλοντος.

Ο Μοντεχρήτος είχε καθίσει τώρα, σέ μιά πολυθρόνα. Καθισμένη πλάι του ή νεαρή 'Ελληνίδα κι' άκουμπώνταν στα γόνατα τὸ Μοντεχρήτου, τόν κυττούσε με τὸ γλυκό της θέλμμα γεμάτο από θουθή λατρεία!...

Ο κόμης, της φίλησε πρώτα με τρυφερότητα τὸ κατάλευκο, άγνό μέτωπό της. Ύστερα έκλεισε τὸ χέρι της στα δικά του, τὸ χάιδεψε κι' άρχισε να της έκμυστηρείται τὸ παρελθόν του άγνά, έπίσημα, με άπεριγραπτή μεγαχολία στη φωνή του!...

Της έλεγε όλα τὰ τρομερά γεγονότα, τὰ όποια τὸν άνήσαν τὸ ζωή του επί εικοσιτέσσερα δλοκληρα χρόνια: Τὰ δεκατέσσερα τὸν κατέργου του και τὰ άλλα δέκα της άποδράσεώς του, της έκδικησεώς του εναντίον όλων τών άτίμων έχθρών του και της ζωής του, άς τη στιγμή ακριβώς έκε'νη.

—Τελείωσε πεία τη διήγησή του. Στεκόταν όρθιος, τὰ χείλη του έτρεμαν. τὰ μάτια του έλαμπαν.

—Μικρούλα μου, μ' άκουσε! πρόσθεσε κατόπιν. Περιμένε τη γνώμη σου!... Δικαιολογεί στην άγνή ψυχή σου, τις πράξεις μου και τὰ διαθήματά μου!...

Η Χάιδω τόν κύτταξε έπίμονα. Θαυμασμός άλλα και λατρεία φώτιζαν τὰ μεγάλα, άθάνα μάτια της. Ένοιωσε, ότι ο τόσο έκλεκτός αγαπημένος της, αδύναμος για μιά στιγμή—σαν άνθρωπος πού ήταν κι' αυτός—έκμυστηρεύταν τις τρικυμίες της ψυχής της, ζητώντας μιά άνακούφισι. Σέ κανέναν δεν είχε άποκαλύψει άς τότε, τὸ γιγάντιο έργο της έκδικησεώς του. Και ζητούσε πέρα ν' άλαφροσθῆ την ψυχή του και τη συνείδησή του

Τόν κυττούσε με τὸ γλυκό θέλμμα της, γεμάτο θουθή λατρεία!...

ἀπ' τὸ ἀφάνταστο θάρος τῶν ὑπερανθρώπων σχεδὸν πράξεων τοῦ.

Τὰ ἐνοίωθε καλά δλα αὐτὰ τὰ ψυχολογικά αἴτια τῆς ἄκμης-πρῆσεως σου, ἡ νεαρή 'Ελληνίδα. Γι' αὐτὸ, μὲ αὐθόρμητη εὐλκρίνεια καὶ μὲ τρυφερότητα, τοῦ εἶπε:

—Εἶσαι ἀνώτερος ἄνθρωπος, ἀγαπημένη μου!.. 'Εκδικήθη-κες τοὺς ἐχθρούς σου, ἀνάλογα μὲ τὸ θάρος τῶν ἐγκληματῶν τους... Ὁ Θεὸς ἦταν μαζὺ σου διαρκῶς!

—Ναί, ἀλλὰ Θεὸς θὰ πῆ 'Επιείκεια! ψιθύρισε ὁ κόμης Μοντεχρήστος, ἔχοντας ὑπ' ὄψιν του τὶς ἀγριεὶς τιμωρίες του ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν του.

—Ὅχι! εἶπε ἐπισημα ἡ νεαρή γυναῖκα. Θεὸς πρὸ πάντων θὰ πῆ Δικαιοσύνη!

Στεναγμὸς ἀπερίγραπτης ἀνακουφίσεως, φούσκωσε τὰ στή-θη τοῦ Μοντεχρήστου. 'Εσκίψε, χάρεισε τὰ μαλλιά τῆς Χάϊ-δως του κ' εἶπε:

—Σ' εὐχαριστῶ, μικρούλα μου... 'Η συνειδήσι σου εἶνε κα-θαρή καὶ κρίνει τὰ πράγματα μὲ ἀγνή ὀρθότητα καὶ λογική... Τὰ λόγια σου σκόρπισαν καὶ τὸ τελευταῖο ἀκόμη σύννεφο, τὸ ὁποῖο σκότιζε τὴ λάμψη τῆς ψυχῆς μου... Ναί, ὁ Θεὸς εἶνε πρὸ πάντων ἡ Δικαιοσύνη... Μὲ ἔθλαψαν θαρεῖα, τιμώρησα θαρεῖα! 'Η Δικαία Τιμωρα τελείωσε τὸ ἔργο της κ' ἀρχίζει τώρα τὸ ἔργο τῆς Καλοσύνης, τῆς 'Αγαθοεργίας... Δὲν ξέρω πόσα χρόνια πρόκειται ἀκόμη νὰ ζῆσω... Θὰ ριζῶ ὅμως τοὺς σπό-ρους τῆς Εὐεργείας κ' εἶθε οἱ καρποὶ των νὰ εἶνε ἀφθονοὶ γιὰ τοὺς δυστυχεῖς, γιὰ τοὺς κατατρεγμένους, γιὰ τοὺς φτωχοὺς!

Εἶχε σφίξει στὴν ἀγκαλιά του τὴ σύζυγό του καὶ τὴν κυττούσε τρυφερά. Λαχνια-σμένη ἐκείνη, μὲ τὰ κόκκινα χῶλη της μισοανοιγτὰ, τὸν κύταξε κ' ἦταν ἔτοιμη νὰ μι-θυρήσει λόγια λατρείας, ἀφο-σίσεως...

Σκίρτησαν ἕως κ' οἱ δύο τους: Μιά πιστολιά σινημα-τική, τῆς ὁποίας τὴ σημασία ἤξερε ὁ Μοντεχρήστος, εἶχε ἀντηχήσει ξαφνικά στὸ σπῆ-λατο.

Ὁ 'Αλλῆς εἰδοποίησε μὲ τὸν πυροβολισμό αὐτὸν, ὅτι συνέβη κάτι τὸ ἀπροσδόκητο, τὸ ὁποῖο ἀπαίτησε τὴν ἀμεση παρουσία τοῦ κόμητος.

Ὁ Μοντεχρήστος πῆρε τὴ Χάϊδω ἀπ' τὸ χέρι καὶ τὴν ὡδή-γησε ἔξω στὴν εἰσοδο τοῦ σπῆ-λαιου. Ὁρθὸς ἐκεῖ ὁ 'Αλλῆς, χειρονομώντας νευρικά, πείρι-μενε μὲ ἀνυπομονησία τὴν ἐπι-φάνει τοῦ κυρίου του.

—Τὶ συμβαίνει λοιπὸν, 'Α-λλῆ; ρώτησε ὁ Μοντεχρήστος πλησιάζοντας.

Ὁ Νέγρος ἀπλώσε τὸ κο-λοσσιαῖο μπράτσο του κ' ἔδει-ξε ἐκφραστικά ἕνα σημεῖο τῆς θραγαδίου ἀκτῆς, ἐκεῖ κάτω.

Κι' ἐνῶ ὁ Μοντεχρήστος ἐ-ξακολουθοῦσε νὰ στῆριζέ ἀπά-νω του ἐρωτηματικὸ θῆμα, ὁ 'Αλλῆς ἐπαλώθηκε στὴ γῆ καὶ

συμμαζεύθηκε καὶ στήριξε τὸ κεφάλι του σὲ μιά πέτρα. 'Η παντομίμα του αὐτῆ, στὴν ὅσα ἦταν τόσο συνηθισμένος ὁ κόμης, ἤθελε νὰ παραστήσῃ ὅτι ὄπηρχε κάποιος ἐκεῖ κάτω, ἐξαπλωμένος στὴν ἄμμο...

—Λοιπὸν; ξαναρώτησε ὁ κόμης, ἐνωδώντας τὰ ἐκφραστικά κινήματα τοῦ ὑπῆρέτου του, 'Ανακάλυψε κανέναν ἄνθρωπο, ἐκεῖ κάτω; Τὸν πλησίασε;

—Ναί! ἔγνεψε ὁ 'Αλλῆς, μὲ καταφατικὸ κίνημα τοῦ κεφαλοῦ του.

—Νεκρὸς εἶνε;

—Ὅχι! ἐνανέγνεψε ὁ 'Αλλῆς.

—Λιτόθυμος; ρώτησε καὶ πάλι ὁ κόμης.

—Ναί!

—Τὸν ξέρεις ποῖος εἶνε;

Στὴν ἐρώτησι αὐτῆ, ὁ 'Αλλῆς ἔδειξε σημεῖα διαταγῆ. Φαι-νόταν πὺξ ἤξερε τὸν ἄνθρωπο ἐκεῖνον ἀόριστα. 'Ακούμπησε ὁ-μως τὸ δάχτυλό του στὸ μέτωπό του, κούνησε τὸ κεφάλι του καὶ μὲ ὀρθὸν χαρακτηριστικὰ.

—Δηλαδή;.. Θέλεις νὰ πῆς ὅτι σοῦ ξεφεύγει ἀπ' τὴ θύμισι τὸ ὄνομά του;.. Ὅτι κάπου τὸν ἔχεις δῆ, ἀλλὰ δὲν εἶσαι θέ-σαιος;

—Ναί!.. Ναί!.. ἔγνεψε ζωνῆρα τὴν ὥρα, ὁ 'Αλλῆς.

Ὁ Μοντεχρήστος γύρισε τότε στὴ σύζυγό του καὶ τῆς ἐξή-γησε:

—Ὁ 'Αλλῆς θρῆκε ἐκεῖ κάτω στὴν ἀκτῆ, ἕναν λιτόθυμο... 'Ι-σως εἶνε κανένας ναυαγὸς τῆς χθεσινῆς τρικυμίας... Πρέπει νὰ

βοηθήσουμε αὐτὸν τὸν δυστυχισμένον, ὅποιος καὶ νὰ εἶνε!

Κατόπιν ἔγνεψε στὸν 'Αλλῆ, νὰ προπορευτῆ καὶ νὰ τὸν ὡδη-γήσῃ στὸ σημεῖο ἐκεῖνο τῆς παραλίας.

Τριάντα θήματα πῶς κάτω, κ' ἐνῶ ἔστριβαν τὸ θράχο, ὁ ἄ-ποῖος ἔκρυβε τὴν εἰσοδο τοῦ μυστηριώδους σπῆλαιου, εἶδαν τὸν Μπερτοῦτσι. Σκυμμένους ἀπάνω στὸν θράχο αὐτὸν ὁ πλοῖ-αρχος τῆς θαλαμηγοῦ, ἀνοίγει τρύπες μὲ λοστὸ καὶ μὲ σκα-πάνη.

—Τὶ κάνει ἐκεῖ, ὁ Μπερτοῦτσι; ρώτησε ἡ Χάϊδω παραξενη-μένη.

—Θὰ τὸ μάθης σὲ λίγη ὥρα, μικρούλα μου! τῆς εἶπε ὁ Μον-τεχρήστος.

Καὶ στρέφοντας ὕστερα στὸν Μπερτοῦτσι, τὸν ρώτησε:

—Γιῶς πάει ἡ δουλειά;

—Σχεδὸν τὴν τελείωσα, κύριε κόμη! ἀποκρίθηκε ἐκεῖνος. Δὲν μένει τώρα, παρὰ νὰ θῶλω καὶ τὸ φυτῆλι!.. 'Υστερα, μό-λις δώσετε ἐσεῖς τὸ σημεῖο, θὰ τελειώσουν δλα σύμφωνα μὲ τὶς διαταγές σας!

—Καλά!.. 'Αφῆσε λοιπὸν τὰ ἐργαλεῖα σου τώρα κ' ἀκο-λοῦθῶ με!

Ὁ Μπερτοῦτσι ἀκούμπησε παράμερα τὴ σκαπάνη, πῆρε τὸν λοστὸ στὸ χέρι του κ' ἀκολούθησε τὸν κύριό του.

Ἡ μικρὴ ομάδα ἄρχισε νὰ κατεβαίνει πρὸς τὴν παραλία. Τὸ κατηφορικὸ μονοπάτι ἦταν σὲ ἀνοιχτὸ μέρος πεῖα, καὶ φαινό-ταν—λαμπρῆ κ' ἀκτινόβολη—ἡ γαλήνια ἐπιφάνεια τῆς θαλάσ-σης.

Ξαφνικά, ὁ 'Αλλῆς ποῦ προπο-ρευόταν, στάθηκε. 'Απλώσε ἑ-στερα τὸ χέρι του κ' ἔδειξε στὸν κόμητα ἕναν θράχο, τὸν ὁποῖο ἀπαλοχάιδευε τὸ ἦσυχό κῆμα.

Ὁ Μοντεχρήστος προσήλωσε τὸ θῆμα του πρὸς τὰ κῆ. Εἶ-δε τότε, ἐξαπλωμένον ἀπάνω σ' αὐτὸν τὸ θράχο, ἕναν ἄνθρωπο σὲ κατάστασι ἀναισθησίας. Τὸ πρόσωπό του ἦταν σκυμμένον πρὸς τὸν θράχο καὶ δὲν φαινό-ταν. 'Αλλὰ ἀπάνω στὰ μαῦρα μαλλιά τοῦ κρανίου του, διακρι-νόταν καθαρὰ ἕνα παγῦ στρώμα πηγμένου αἵματος. Καὶ τέλος, πλάι στὸν ἄνθρωπο αὐτὸν, δια-κρινόταν ἕνα μαῦρο πρόγμα — κατὶ σὰν δέμα, κατὶ σὰν κιωτί-διο — τὸ ὁποῖο ἦταν τυλιγμένον σὲ κουρέλια.

Ὁ Μοντεχρήστος τότε, μὲ τολ-μηρὰ πηδήματα ἀγριοκατακίου καὶ πατώντας ἀπὸ θράχο σὲ θράχο, ἔφτασε κοντὰ στὸν ἄ-γνωστο. Χωρὶς καθόλου νὰ δι-στάσῃ κατόπιν, ἔσκυψε, τὸν σῆ-κωσε στὰ γαλῶδιστα μπράτσα του καὶ μὲ τὴν ἴδια εὐκολία—σὰν νὰ κρατοῦσε πομπουλα στὴν ἀ-γκαλιά του—γύρισε ἔξω στὴν παραλία.

—'Αλλῆ, τρέξε γρήγορα στὸ σπῆλατο! Ξεφώνισε κατόπιν, ἐξα-πλώνοντας στὴν ἄμμο τὸ ἀκίνητο ἐκεῖνο κορμί. Φέρε ροῦμι, ρα-κί, ὅ,τι θρῆς πρόχειρο μπροστὰ

—'Αφῆσε με νὰ σπῶσω τὸ κεφάλι αὐτῆς τῆς ἐχθῆνης!... φώναξε ὁ Μπερτοῦτσι.

σου!.. Γρήγορα, εἶπα!..

—Ὁ 'Αλλῆς ἔτρεξε νὰ ἐκτελέσῃ τὶς διαταγές. Ὁ κόμης ἐνωμε-ταζῶ, βοηθούμενος κ' ἀπὸ τὴ Χάϊδω, μάζεψε λίγα φύκια, τῆκα-νε σὰν μαλακὸ προσκέφαλο καὶ τὰ τοποθέτησε κάτω ἀπ' τὸ κε-φάλι τοῦ ἀγνώστου.

Ξαφνικά, μιά τρομερὴ βλαστήμια ἀντήχησε τότε πλάι του. Ἦταν ὁ Μπερτοῦτσι, ὁ ὁποῖος—μὲ σφιγμένα δόντια καὶ κατὰ χλωμὸς—εἶχε σκῦπει στὸ πρόσωπο τοῦ ναυαγοῦ καὶ μοῦγκριζε: —Αὐτὸς εἶνε!.. Αὐτὸς ὁ ἀρχεῖος!.. Μὰ δὲν τὸν ἀναγνώρισα-τε λοιπὸν, κύριε;

Ὁ Μοντεχρήστος, ξαφνιασμένος καὶ περιέργος, ἔσκυψε κ' αὐτὸς στὸ πρόσωπο τοῦ ναυαγοῦ, τὸ περιεργάστηκε καλὰ καὶ ψιθύρισε:

—Ναί!.. Δίκαιο ἔχεις!.. Εἶνε ὁ Βενεδέττο!

'Αφροὶ λύσας ἀνέβαιναν τώρα στὰ γέλη τοῦ Μπερτοῦτσι. 'Ασυκράτητος, ξετρελλαμένος, οὐρλιαζε:

—Παραμερίστε, κύριε κόμη, σὰς παρακαλῶ!.. 'Αφῆσε με νὰ λῶσω τὸ κεφάλι τῆς ἐχθῆνης αὐτῆς, τοῦ ἀρχεῖου αὐτοῦ βο-λοφένου!

Καὶ σηκώνοντας τὸν θαρῶ λοστὸ του, τὸν ἀνέμισε ἄγρια καὶ τὸν κατέβαλε στὸ κεφάλι τοῦ Βενεδέττο—γιατὶ αὐτὸς ἦταν ὁ λι-τόθυμος ναυαγὸς—μὲ ἀπερίγραπτη σφοδρότητα.

Μισὸ δευτερόλεπτο ἀκόμη, κ' ὁ σιδερένιος λοστὸς θὰ μετα-μόρφωνε σὲ μάζα αἵματος, ὀσῶν καὶ σαρκῶν τὸ κρανίον τοῦ Βενεδέττο.

(Ἀκολουθεῖ)